

Övre åldersgräns på EU-ersättningar

Vi pratar väldigt mycket om att vi behöver bli fler unga i hela vår bransch. Det är definitivt avgörande för att vi ska kunna öka vår försörjningsförmåga och för att vi alls ska ha en livsmedelsproduktion i framtiden. Unga lantbrukare är av förklarliga skäl mer benägna att investera i långsiktiga åtgärder som t.ex. nybyggnationer och täckdikningar och andra åtgärder som bidrar till utveckling av lantbruket än vad äldre lantbrukare är. Men för att fler unga drivna människor ska få möjlighet att starta som lantbrukare krävs det att det finns företag, gårdar och mark att köpa eller arrendera.

Att EU-ersättningar betalas ut till inaktivt brukande av mark motverkar denna nödvändiga förnyring av lantbruket som måste till. Det gör att färre markaffärer genomförs, för att det helt enkelt inte är attraktivt att sälja marken då det går att få EU-ersättningar även om du inte aktivt brukar din mark. Längre har begreppet runt vad som är ett aktivt lantbruk diskuterats kopplat till EU-ersättningarna. Den frågan verkar inte komma någon vart och man verkar inte få bukt med att EU-ersättningar inte ska betalas ut till inaktivt brukande av mark.

Sveriges riksdag har skrivit att:

Gårdsstödet ska bidra till sysselsättning och aktivitet i Sveriges alla landsbygder, stärka konkurrenskraften i jordbrukssektorn på så marknadsmissiga villkor som möjligt och generera en hög nytta för natur- och kulturmiljöer. *Departementsserien 2014:6 (om Gårdsstödet 2015-2020)*

Genom att införa en övre åldersgräns på EU-ersättningarna menar vi att det skulle gynna ett aktivt lantbruk och leda till fler gårds- och markaffärer, fler generationsskiften och att fler väljer att arrendera ut sin jordbruksmark till yngre drivna företagare. Vilket skulle vara i linje med målsättningarna med EU-ersättningarna.

Därför yrkar vi:

Att LRF Norrbotten verkar för att införa en övre åldersgräns på EU-ersättningarna på nationell- och EU-nivå.

Att motionen skickas vidare till LRFs riksförbundsstämma

Antagen av LRF Ungdomen Norrbottens årsmöte 29/11 2020

Regionstyrelsens yttrande 1

Styrelsens ställningstagande och förslag

LRF Ungdomen efterfrågar en övre åldersgräns för EU-ersättningar. Regionstyrelsen har stor förståelse för de problem som LRF Ungdomen beskriver i motionen. Styrelsen tycker emellertid inte det vore rätt väg att arbeta för någon form av åldersdiskriminering. Problemet är förstås störst i aktiva jordbruksbygder med unga företagare som vill expandera. Däremot kan ersättningar vara mycket positiva som incitament för att hålla byar i glesbygden öppna och attraktiva.

För LRF är det viktigt att jordbruksmarken används aktivt, gärna av unga bönder som bygger upp och utvecklar en verksamhet. Det viktigaste för ett aktivt brukande är bra lönsamhet baserat på goda marknads- och råvarupriser. Sedan behövs även en jordbrukspolitik som går i samma riktning.

Övergripande bör en markägare ha rådighet över sin mark och valet av produktion. Men utformningen av jordbrukspolitiska ersättningar kan på marginalen naturligtvis påverka det val man gör. Gårdsstödet bygger på en viktig princip om frikoppling, dvs det skall inte vara krav på någon särskild produktion. Dels beror detta på handelspolitiska krav och vidare innebär frikopplingsprincipen att marknadspriserna ska avgöra valet av gröda, inte jordbrukspolitiken.

I områden där arrendepriiserna ligger lägre än gårdsstödet finns det en uppenbar risk att en markägare hellre behåller marken än arrenderar ut. I den nya CAP-reformen kommer högst troligt denna ribba att sänkas eftersom ettåriga miljöersättningar skall införas som en del i gårdsstödet. Om fullt gårdsstöd inkl. förgröning idag motsvarar ca 2000 kr/ha så är det troligt att grundnivån kommer att sänkas med cirka 500 kr/ha fr o m 2023 när den nya politiken träder i kraft. För att få ut resterande 500 kr/ha behöver en lantbrukare gå in i ett system med olika ettåriga miljöersättningar. Vilka dessa ersättningar blir är i nuläget inte klart men odling av salix kommer troligen att ligga utanför.

Den jordbrukspolitiska utvecklingen går alltså i den riktning motionären förespråkar. LRF driver att de nya ettåriga ersättningarna ska passa och gynna ett aktivt jordbruk i syfte att stötta livsmedelsstrategins mål.

Regionstyrelsen föreslår stämman besluta

Att motionen med vad som anförts skall anses besvarad